

Силабус курсу
«Фізична реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату»

Ступінь вищої освіти – магістр
Освітньо-наукова програма Спеціальна освіта (Фізична реабілітація)

Дні занять: понеділок - IV пара, п'ятниця – III-IV пара, ауд. 605
Консультації: п'ятниця V пара, ауд. 605

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5, 150 год. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Кандидат медичних наук, доцент Барладин Ольга Романівна

Контактна інформація

olga.barlady1@gmail.com 0977201314

Опис дисципліни

МЕТА вивчення навчальної дисципліни «Фізична реабілітація при захворюваннях опорно-рухового апарату» - поглиблення знань студентів про проведення реабілітаційних заходів у пацієнтів з патологією опорно-рухового апарату та набуття ними теоретичних знань і практичних навичок щодо особливостей застосування засобів і методів фізичної реабілітації, які необхідні для відновлення здоров'я і працездатності цієї категорії осіб, формування у здобувачів вищої освіти понять про специфіку роботи у закладах для дітей з особливими освітніми потребами.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Фізична реабілітація при дефектах постави	Знати анатомічну та функціональну характеристики хребта у різні вікові періоди. Визначення постави. Ознаки правильної постави для різних вікових категорій в залежності від статі. Класифікація та діагностика дефектів постави. Роль фізичної реабілітації при дефектах постави. Методики лікувальної фізкультури при різних видах дефектах постави. Застосування лікувального масажу при дефектах постави.	Задачі, тести, презентації
2 / 2	2. Фізична реабілітація при	Поняття сколіозу та сколіотичної хвороби. Етапи розвитку хвороби.	Задачі, презентації,

	сколіотичній хворобі	Класифікації сколіозів. Діагностика сколіозу. Етапи фізичної реабілітації при сколіозах. Місце лікувальної фізкультури в комплексі фізичної реабілітації хворих із сколіозами. Лікувальний масаж при сколіозах. Профілактика сколіозу та дефектів постави у дітей та підлітків.	тестові завдання
0 / 2	3. Фізична реабілітація при плоскостопості	Анатомічна та функціональна характеристика стопи людини. Склепіння стопи. Діагностика плоскостопості. Види плоскостопості. Механізм розвитку плоскостопості. Клінічна картина плоскостопості. Методики ЛФК при плоскостопості. Лікувальний масаж при плоскостопості. Ортопедична корекція при плоскостопості.	Задачі, тести, презентації
2 / 2	4 Фізична реабілітація при дисплазії кульшового суглоба і при вродженому вивиху стегна	Поняття та поширеність вродженого вивиху і дисплазії стегна. Ступені дисплазії стегна. Комплекс вправ лікувальної гімнастики при дисплазії кульшового суглоба. Масаж при дисплазії кульшового суглоба. Реабілітація дітей після консервативного лікування вродженого вивиху стегна. Особливості методики масажу при вродженому вивиху стегна. Руховий режим при вродженому вивиху стегна.	Задачі, тести, презентації
0 / 2	5. Фізична реабілітація при вродженій клишоногості	Поняття і поширеність клишоногості. Причини вродженої клишоногості. Типи вродженої клишоногості. Основні прояви типової клишоногості. Ступені та форми клишоногості. Консервативні методи лікування клишоногості. Коригуюча гімнастика при клишоногості. Спеціальна методика масажу при клишоногості..	Задачі, тести, презентації
0/ 2	6 Фізична реабілітація при артрогрипозі.	Поняття артрогрипозу. Етіологія та патогенез захворювання. Клінічна картина артрогрипозу. Класифікація артрогрипозу.	Задачі, презентації

		Основні принципи лікування і реабілітації хворих на артрогрипоз.	
2 / 2	7. Фізична реабілітація при остеохондрозі, артритах та остеоартрозах.	Поняття та класифікація остеохондропатій. Стадії та клінічна картина остеохондропатій. Загальні принципи лікування та фізичної реабілітації хворих на остеохондропатії. Поняття та поширеність остеопорозу. Класифікація та клінічна картина остеопорозу, остеохондрозу. Діагностика остеопорозу, остеохондрозу. Лікувальний масаж, лікувальна фізкультура при остеопорозі, остеохондрозі. Лікувальна фізкультура при остеопорозі, остеохондрозі.	Задачі, презентації
2 / 2	8. Формування корекційно – виховної програми для дітей з особливими освітніми потребами при патологіях опорно-рухового апарату.	Особливості психофізичного розвитку дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. Бар'єри для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату в освітньому середовищі. Адаптація фізичного середовища до потреб дітей із порушеннями опорно-рухового апарату. Індивідуальна програма розвитку дитини з порушеннями опорно-рухового апарату	Презентації
0 / 2	9. Особливості рухової терапії для дітей з обмеженими можливостями	Особливості рухової терапії для дітей з обмеженими можливостями Вміти застосувати засоби фізичної реабілітації, елементи догляду з дітьми з порушеннями опорно-рухового апарату	Презентації
0 / 2	10. Методика проведення фізкультурних хвилинок, фізичних вправ у воді та звукової гімнастики дітям з особливими освітніми потребами	Знати методику проведення фізкультурних хвилинок, фізичних вправ у воді та звукової гімнастики для дітей з обмеженими можливостями	Презентації

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики
ЗК-1	Здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності, передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності
ЗК-6	Здатність до професійного спілкування хоча б однією з іноземних мов та державною українською мовою;
ЗК-7	Здатність до представлення результатів професійної діяльності та наукових досліджень з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій
ФК - 1	Здатність знати нормативно-правові основи спеціальності Спеціальна освіта, корекційно-педагогічної діяльності і професійних обов'язків; уміти налагоджувати міжособистісні стосунки; досвід соціальної, корекційно-педагогічної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності
ФК - 2	Здатність вміти виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу); досвід продуктивної організаційної діагностичної, реабілітаційної, абілітаційної і корекційної роботи в освітньо-професійному середовищі, відстоювати інтереси осіб з ООП.
ФК - 7	Здатність пояснювати потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок з спеціальною освітою
ФК - 8	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції; здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної реабілітації.
ФК - 9.	Здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної реабілітації, ерготерапії; здатність провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця; здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати; здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію щодо реабілітаційних програм, їх ефективність.
ФК - 10	Здатність забезпечувати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта; здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної реабілітації; здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати; здатність ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації.

ФК - 11	Здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України; здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя; здатність застосовувати нетрадиційні методи оздоровлення при різних нозологіях.
ФК - 12	Здатність шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг, формувати нові ідеї у фізичні реабілітації (креативність); здатність надавати психологічну допомогу, проводити психотерапевтичні заходи.
ПРН-1	Володіє знаннями про організацію, управління, нормативно- правове забезпечення, соціально-економічні та культурні умови діяльності спеціальних освітніх установ для дітей з порушеннями психофізичного розвитку, інклюзивних навчальних закладів та навчально-реабілітаційних центрів; сучасні досягнення корекційно- педагогічної теорії і практики; Закон України про освіту, Конвенцію про права дитини, нормативно-правові акти та державні документи з питань навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку; державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.
ПРН-5	Володіє критичним осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей.
ПРН-7	Володіє знаннями про ведення ділової документації у різних типах загальноосвітніх, спеціальних та інклюзивних закладів, реабілітаційних центрів.
ПРН-10	Володіє знаннями про чинне законодавство та нормативних документів, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, фізичної культури, реабілітації та оздоровлення; права, обов'язки і відповідальність фізичного реабілітолога та інших членів мультипрофесійної команди
ПРН-11	. Знає принципи управління і організації реабілітаційної допомоги, пріоритетних технологій, що застосовуються в сучасній реабілітаційній практиці.
ПРН-12	Знає принципи побудови та реалізації програми фізичної реабілітації; методика застосування заходів профілактики і корекції рухових дисфункцій в осіб різного віку, зокрема при неврологічних, м'язово-скелетних, серцево-судинних і респіраторних захворюваннях.
ПРН - 13	Знає методологічні та практичні засади застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).
ПРН - 15	. Знає принципи реабілітаційного обстеження, тестування, визначення функціонального стану та рівня фізичного розвитку особи, інтерпретації та оцінки отриманих результатів
ПРН - 18	Уміє самостійно планувати та здійснювати практичну діяльність за згодою пацієнта/клієнта
ПРН - 19	Здійснює розробку та впровадження комплексу заходів і рекомендацій, спрямованих на поліпшення діяльності опорно-рухового апарату та організму в цілому, рівноваги, координації, збільшення сили, витривалості

	м'язів і вдосконалення вправності рухів, відновлення або компенсації порушених чи відсутніх функцій
ПРН - 20	Уміє складати і реалізовувати програму фізичної реабілітації з урахуванням вікових, статевих та індивідуальних потреб пацієнта/клієнта; пристосовувати навантаження до рівня фізичної сили та витривалості пацієнта/клієнта, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності загальному стану здоров'я, функціональним потребам і результатам обстеження.
ПРН - 21	Здатний до подальшого навчання, яке значною мірою є автономним та самостійним.

Літературні джерела

Основна література

1. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних груп : навч. посіб. для студ. ф-ту фіз. вих-ня спец. "Фізична реабілітація" реком. МОНУ / Н. В. Богдановська, І. В. Кальонова. - Запоріжжя : ЗНУ, 2011. - 314 с.
2. Бевзюк В.В. Двигательная активность при заболеваниях сердечно-сосудистой системы. – Херсон, 2014.
3. Безруких М. Здоровье детей и школьные факторы риска / М. Безруких. : [Электронный ресурс]. - Режим доступа : www.ruscen-ter.ru
4. Вибрані питання дитячої артрології, хвороби суглобів у дітей: навчально-методичний посібник/ З.В.Єлова, Л.П.Кисельова, В.М.Савво та ін.-Х.: ХМАПО, 2016 – 64с.
5. Гергель О. Пальчикова гімнастика / О. Гергель. : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.malecha.org.ua
- Дихальна гімнастика. : [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://psylist.net/pedagog/devexe075.htm>
6. Концепція розвитку інклюзивної освіти. http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189/
7. Кравчук Л. В. Фізкультхвилинки на уроках читання / Л. В. Кравчук. : [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://teacher.at.ua/publ/19-1-0-619>
8. Марченко О. К. Основи фізичної реабілітації./ О. К. Марченко. -К.: Олимп. л-ра, 2012.- 245с.
9. Масаж загальний та самомасаж: підручник / Л.О.Вакуленко, Д.В.Вакуленко, О.В.Кутакова, Г.В.Прилуцька.- Тернопіль: ТДМУ, 2018.-380с.
10. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.] ; за заг. ред. Л. О. Вакуленко, В. В. Клапчука. - Тернопіль : Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. - 371 с.
11. Основи фізичної реабілітації: навч.-метод. посіб. / М.Є.Чайковський.-К.: Університет «Україна», 2014.-.282с
12. Смирнов Н. К. Здоровьесберегающие образовательные технологии в современной школе / Н. К. Смирнов. - М. : АПК и ПРО, 2002. - 121 с.
13. Травматологія та ортопедія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г.Г., Бур'янова О.А., Климовицького В.Г. – Вінниця: Нова Книга, 2014. – 416 с.: іл.
14. Фізична реабілітація, спортивна медицина: . Підручник для студ. медичних ВНЗ / В.В. Абрамов, В.В. Клапчук, О.Б. Неханевич та ін. – Дніпропетровськ: Журфонд, 2014 -456 с.
15. Христова Т. Є. Основи лікувальної фізичної культури: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т.Є. Христова, Г.П. Суханова. – Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2015 – 172 с.

Додаткова література :

1. Андрійчук О. Я. Фізична реабілітація хворих на гонартроз. [Текст]: монографія / Ольга Ярославівна Андрійчук. - Луцьк : Волин, нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012.- 344 с.
2. Анатомія та фізіологія дитини: Навчальний посібник / Мардар Г.І., Халаїм Є.А., Бабак С.В., Марценяк І.В. – Чернівці: Рута, 2012. – 175 с.

3. Бевзюк В.В. Немедикаментозні методи відновлення функції хребта при болях в області шиї, спини і попереку. Методичні рекомендації. – Херсон, 2016.
4. Бевзюк В.В., Степанюк С.І. Фізична реабілітація при початкових ступенях сколіотичної хвороби. Методичні рекомендації. – Херсон, 2015.
5. Болезни детей старшего возраста: Руководство для врачей. – М.: Мед прессинформ, 2012. – 608 с.
6. Герцик А. М. Створення програм фізичної реабілітації/терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату / Андрій Герцик // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків : ХДАФК, 2016. – № 6(56). – С. 37–45.
7. Герцик А. М. Пацієнт як підсистема фізичної реабілітації при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату [Електронний ресурс] / Андрій Герцик, Оксана Тиравська // Спортивна наука України. – 2016. – №3(73).
8. Ковальова О.М., Сафаргаліна-Корнілова Н.А., Герасимчук Н.М. Деонтологія в медицині: підручник. Харків, 2014. – 258с.
9. Самосюк И.З., Войтаник С.А. и др. Мануальная, гомеопатическая и рефлексотерапия остеохондроза позвоночника. – К.: «Здоровье», 2014
10. Силуянова В.А., Сокова Э.В. Учебное пособие по физкультуре в терапии. – М.: Медицина, 2014.
11. Справочник по детской лечебной физкультуре // Под ред. Фонарева М.И. – Ленинград: Медицина, 2016. – 430 с.
12. Яковенко Н.П., Самойленко В.Б. Фізіотерапія: підручник. — К.: ВСВ “Медицина”, 2011. — 256 с.
13. Яременко Д.А. Приобретенные деформации стопы (диагностика и лечение) / Д.А. Яременко, Н.А. Корж – Харьков, 2014. –136 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	15
Модуль 1 (теми 1-3) – розв’язки практичних задач, презентації до тем	10
Модуль 2 (теми 4 - 7) – розв’язки практичних задач, презентації до тем	20
Модуль 3 (теми 8 - 10) – розв’язки практичних задач, презентації до тем	20

ІНДЗ	15
Іспит	20